

A pedagógia története nemzetközi folyóirata. M. DEBESSE (Paris), J. DOLOH (Saarbrücken) és J. A. LAUWERYS közreműködésével szerkeszti R. L. PLANCKE. Gent, 1963. III. 1. sz. (1—255. l.), III. 2. sz. (257—518. l.), 1964. IV. 1. sz. (1—277. l.).

Olyan folyóiratnak, mely negyedévenként és viszonylag szűken megállapított lapszámban jelenik meg, kevés a lehetősége arra, hogy rendszeresen és folyamatosan tájékoztasson a külföldi figyelemre méltó irodalomról. Ezt a szolgálatot a megjelenő művek áttekinthetetlen mennyiségére való tekintettel kedvezőbb helyzetben levő lapok is fokozatosan átengedik dokumentációs központok közleményeinek. Kívételt kell azonban tennünk olyankor, mikor egyes szerzők önkéntesen hívják fel a figyelmet jelentős munkára, vagy amikor meglévő kapcsolatok köteleznek a beszámolásra.

A *Paedagogica Historica* szerkesztője, R. L. PLANCKE több alkalommal fordult hozzánk különböző adatokért. Viszonzásképpen megküldte a folyóirat fent megadott számait. Ezek alapján állítottuk össze rövid ismertetésünket, mely nem terjed ki többre, mint a nagyobb tanulmányok címének felsorolására. Más megoldást ilyen együttes bemutatásnál alig választhattunk, mert egy-egy füzet tanulmány-kötet terjedelmű, és igen eltérő tanulmányok szerepelnek bennük. Úgy gondoljuk, hogy a figyelem felhívása a folyóiraatra mégsem csak udvariassági aktus, nem is csak azt a pontosságot nyugtázzuk vele, mellyel a folyóirat szerkesztője, R. L. PLANCKE a *Magyar Pedagógia* neveléstörténeti tanulmányait számon tartja és kimutatja: érdek fűződik ahhoz, hogy neveléstörténészeink ismerjék a mai neveléstörténeti értékeléseket, hiszen sok olyan személyiség és irányzat kerül szóba, akiknek vagy amelyeknek komoly nyomai vagy hatásai vannak saját pedagógiánkban is.

Meg kell még említeni, hogy a folyóirat szerkesztő bizottságában helyet foglal JAUSZ BÉLA magyar és BOGDAN SUCHODOLSKI lengyel egyetemi tanár, továbbá hogy az átnézett anyagban egy cseh szerző tanulmánya is szerepel.

Az egyes számokban megjelent tanulmányok (mellette a közlemény nyelve és lapszáma):

III. 1. sz. ASHMORE, ERIC: Wilhelm von Humboldt gondolatai a jellem nevelés útján történő formálásáról (angol, 5—26. l.); ELZER, HANS-MICHAEL: Didaktikai, nevelés- és műveltség (Bildung) — központú pedagógia a XVIII. században (német, 27—74. l.); KERGEL, CHRISTIAN: A testnevelés a XX. század pedagógiájában stb. (német, 75—96. l.); SACK, SAUL: Az amerikai orvosképzés kezdetei (angol, 97—132. l.); ASMUS, WALTER: Az ifjú Herbart (1797—1800.) (német, 133—190. l.).

III. 2. sz. CUMMING, IAN: James Mill és a radikális hitetlen egyetem (angol, 257—274. l.); HARTONG, KONRAD: A „Pedagogia perennis” fogalma és Otto Willmann vitája Wilhelm Dilthey-vel (német, 275—292. l.); JONES, EMILY KATHRIN: Hogyan tárgyalták a közönséges törtéket az amerikai matematika-tanításban 1719-től 1839-ig (angol, 293—330. l.); LANGENEHL, HANNO: A korai németországi erkölcsi hetilapok pedagógiai példaképei (német, 331—352. l.); NAYAGAM, XAVIER S. THANI: A régi indiai nevelés tipológiája (angol, 353—377. l.); RIOUX, GEORGES: Wolfgangus Ratichius pedagógiája (Ratke, 1571—1635., francia 378—389. l.); VOLPICELLI, LUIGI: Az iskola első évei Rómában 1870-től (olasz, 390—419. l.); ASMUS, WALTER: Az ifjú Herbart (1800—1802., német, 420—474. l.).

IV. 1. sz. BRAMBORA, JOSEF: A béke az egyetlen szükséges dolog (Comenius, francia, 5—23. l.); HALLIWELL, KENNETH: Az anglikán iskolák és az 1936-os és 1944—53-as nevelési törvények (angol, 24—46. l.); KERGEL, CHRISTIANUS: Q. Horatius Flaccus és a testnevelés (összes művei alapján, latin, 47—56. l.); MISSINE, LEO: Jacotot egyetemes oktatási módszere (flamand, 57—110. l.); MORITZ, FRANZ: A „javak” fogalmának keletkezése és fejlődése Otto Willmann pedagógiájában (német, 111—148. l.); PARKER, FRANKLIN: Az afrikai nevelési hivatal kezdetei Észak-Rhodéziában (149—162. l.); PRÉVOT, ANDRÉ: A Keresztény Iskolatestvérek és a technikai irányú nevelés pedagógiája a XVIII. és XIX. században (francia, 163—184. l.); SCHUH, BERTHOLD: A fiatal Eichendorff neveltetésével kapcsolatos élményei Berlinben és Bécsben (német, 185—216. l.).

KISS ÁRPÁD

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA PEDAGÓGIAI BIZOTTSÁGA

Elnök: NAGY SÁNDOR, Budapest V., Pesti Barnabás u. 1., Titkár: TAKÁCS ETELE, Budapest V., Pesti Barnabás u. 1., Tagok: ÁBENT FERENC, Budapest V., Pesti Barnabás u. 1. ÁGOSTON GYÖRGY, Szeged, Tánácsis Mihály u. 2., FALUDI SZILÁRD, Budapest IX., Dimit-

rov tér 8., FARAGÓ LÁSZLÓ, Budapest VII., Gorkij fasor 17—21., FÖLDES ÉVA, Budapest VII., Bethlen tér 2., JAUSZ BÉLA, Debrecen, Egyetem, JÓBORU MAGDA, Budapest VIII., Múzeum körút 14—16., KISS ÁRPÁD, Budapest VII., Gorkij fasor 17—21., SZARKA